

Nuorašas

BDPS PREZIDIJUMO
SPECIALUS ĮGALIOTINIS
SKRAJŪNAS

Labai slapta

1950 m. liepos 25 d.
Nr.9.

P.p. A. Aušrai ir J. Brazaitiui

1. Išvykdamas į Kraštą, prasau Tamstas eiti Vyriausių Rysininkų Krašto reikalams pareigas.

2. Tamstų veiklos kompetenciją Krašto reikalais musako BDPS Prezidiumo Pirmininko išduoti mano įgaliojimai Nr. 996 iš 1947 m. gruodžio mėn.

3. Kitokios Krašto reikalams Tamstų teisės gali būti nustatytos tik specialiu Krašto Vyriausio Politinio Rezistencijos Organo patvarkymu.

4. Šios srities veikloje Tamstos esat atsakingi tik prieš Krašto Vyriausią Politinį Rezistencijos Organą.

Skrajūnas

BDPS Prezidiumo Specialus
Įgaliotinis

Vakary Europa

Gauna:

Krašto Vyr. Pol. Rez. Organo
Pirmininkas

A. Aušra

J. Brazaitis

DECLASSIFIED AND RELEASED BY
CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
SOURCE/METHOD/EXEMPTION 3B2E
NAZI WAR CRIMES DISCLOSURE ACT
DATE 2008

Konfidencialiai

Ponui
VLIKo ir VT Pirmininkui

1951m. vasario 15d.

Pone Pirmininke,

Vykdydamas pavedimus, turiu garbę Kums pranešti, jog iš krašto yra gauta informacija, kad:

1. Baden-Badeno susitarimas principe yra patvirtintas,
2. pagrindis yra centralizuotas ir veikia LLKS (Lietuvos laisvės kovų Sąjūdžio) vardu,
3. deportuųjų skaičius referuotinas 550.000,
4. Iki 1950 metų su kolektyvinta 90 procentų,
5. kolonizatoriai masiniu būdu kurdinami tik miestuose,
6. gyventojų nuotaikos yra antitarybinės ir gyvena karo karščiu.
7. sugriąžintas partizanų persekiojimas pasinaudojant žiemos sąlygomis, kurios sunku skirti pėdsakus.

Ryšium su šiais pranešimais noriu prašyti, Pone Pirmininke, atkreipti atitinkamų lietuviškų įstaigų ir atsakingų asmenų dėmesį, kad informacijos vienodumo sumetimais būtų operuojama 2. ir 4. punktuose nurodomais skaičiais.

Antra, noriu taip pat atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad šitos autentiškos ir naujos žinios savo 2. ir 6. punktais iš esmės atitaiso tuos gandus, kurie apie Lietuvos rezistenciją ir padėtį Lietuvoje pradėta leisti tarp lietuvių ir tarp svetimųjų Vakaruose. Būtent: naujų žinių šviesoje pasirodo nepagrįstas gandas, pradėtas platinti nuo 1949 metų vidurio, kad Lietuvoje rezistencija suskilusi, vieningos vadovybės nėra, o nuo 1950 metų sustiprintai kartojamas gandas, kad LLKS tesas tik pietų Lietuvos rezistencijos organas. Lygiai nepagrįsti pasirodė gandai, kuriems medžiagos buvo davęs raštas iš Lietuvos, neva iš rezistencijos šaltinių, kad sovietų valdžia ekonominiais pagerinimais patraukusi į save gyventojus ir kad partizanai esą savo nekaltų gyventojų užpildinėjimais atstūmę nuo savęs mases.

Laikau Jūsų kompetencijos ir nuožiūros reikalu, kiek apie šiuos pastaruosius reiškinius yra informuotini atitinkami asmenys ir įstaigos.

Reikšdamas pagarbą

Jūsų

Brazaitis

1951.1.20

Jo Prakilnybei
Mgr.M.Krupavičiui,
VLIKo Pirmininkui

Pone Pirmininke,

Gavę iš krašto žinią, kad L.L.K.S. Prezidiumo pirmininkas yra patvirtinęs mums duotus BDPS Prezidiumo Specialaus Įgaliotinio p.Skrajūno pavėdimus, skubame Jums su šiuo raštu pateikti Skrajūno 1950m.liepos 25d.rašto Nr.9 nuorašą ir 1950m.gruodžio 10d. Skrajūno siųsto šifruoto pranešimo Nr.1 nuorašą.

Tai pranešdami, laikome savo pareiga pareikšti:

1.Kol užsienyje nebus nuolatinio krašto atstovo, laikinai to atstovavimo įpareigojimus mes nusprendėme priimti.

2.Vykdamt BadenBadeno susitarimus, dabar jau Krašto principe patvirtintus, mes prašome Jūsų palankaus budėjimo, kad būtų tinkamai respektuojamos krašto rezistencijos teisės tų susitarimų ribose.

3.BadenBadeno susitarimų 3p.ir apsaugos skyriaus statuto 5 str.§ a liečiami dalykai įeina į krašto atstovo užsieniui kompetenciją.-Praktiškai dabartinėmis sąlygomis ryšį su kraštu vykdamt per apsaugos skyrių, mes esame tikri, kad ir šioje srityje Jūsų pastangomis bus respektuotas BadenBadeno susitarimas.Iš savo pusės pasiūmums skirtus įpareigojimus šiuo reikalu vykdyti kontakte su /žadame Jumis.

4.Iš savo pusės ir kitais atvejais laikysimės tų pasiūždėjimų, kuriais BadenBadeno susitarimu krašto atstovas yra įpareigojtas VLIKo bei VT pirmininkų atžvilgiu.

Šio rašto, jo priedų ar jų dalies panaudojimą paliekame Jūsų nuožiūrai, kiek tai rasit būtina bendram reikalui.

Prašome priimti mūsų gilios pagarbos pareiškimą.

(pas.) A.Aušra
(pas.) Brazaitis

P.S.Nuorašus gauna:L.L.K.S.
Prezidiumas.

Nuorašas tikras